

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobkyně: **Celní jednatelství Zelinka s.r.o.**, se sídlem K letišti 1088/59, Praha 6, zastoupená Mgr. Janem Slunečkem, advokátem se sídlem Týn 640/2, Praha 1, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel**, se sídlem Budějovická 1387/7, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 24. 9. 2024, č. j. 15 Af 22/2023-42,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

Odůvodnění:

[1] Kasační stížností se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 8. 2023, č. j. 8607-8/2023-900000-314. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání stěžovatelky proti rozhodnutí Celního úřadu pro hlavní město Prahu (dále jen „celní úřad“ nebo „správní orgán I. stupně“) ze dne 16. 12. 2022, č. j. 613531-7/2022-510000-11, kterým celní úřad zamítl žádost stěžovatelky o vrácení cla.

[2] Před žádostí o vrácení cla stěžovatelka podala v průběhu dubna až června 2019 několik celních prohlášení, v nichž zařadila výrobky AXIS řady S (rekordéry nahrávající audiovizuální záznam na vlastní či externí úložiště) do podpoložky kombinované nomenklatury 8521 90 00 TARIC kód 90 se sazbou cla 8,7 %. Celní úřad propustil zboží do oběhu, vyměřil clo a stěžovatelka jej zaplatila.

[3] Následně dne 28. 8. 2019 stěžovatelka požádala v celkem devíti případech o změnu rozhodnutí v sazebním zařazení a vrácení cla. Změnu odůvodnila tím, že popis výrobků

na fakturách odpovídá výrobkům, které dle Závazné informace o sazebním zařazení zboží č. CZBTI40/034661/2019-580000-04/01 vydané dne 15. 4. 2019 Celním úřadem pro Olomoucký kraj patří do podpoložky 8517 62 00. Správní orgán I. stupně stěžovatelce vyhověl a nově zařadil výrobky AXIS řady S v těchto devíti případech do podpoložky 8517 62 00 se sazbou 0 % a zaplacené clo stěžovatelce vrátil. Jednalo se o rozhodnutí č. j. 547349-3/2019-510000-11, č. j. 547315-2/2019-510000-11, č. j. 547310-2/2019-510000-11, č. j. 547314-2/2019-510000-11, č. j. 547329-2/2019-510000-11, č. j. 547399-2/2019-510000-11, č. j. 547404-2/2019-510000-11 a č. j. 547366-3/2019-510000-11 a č. j. 547366-3/2019-510000-11 (dále souhrnně jako „rozhodnutí o vrácení cla“, nebude-li uvedeno jinak).

[4] V březnu 2022 vydal správní orgán I. stupně devět rozhodnutí, jimiž obnovil stěžovatelce celní dluh v celkové výši 1 541 018 Kč. Žalovaný rozhodnutím z listopadu 2022 zamítl odvolání stěžovatelky proti rozhodnutí o obnovení celního dluhu.

[5] Proti rozhodnutí žalovaného podala stěžovatelka žalobu u městského soudu, který ji zamítl rozsudkem ze dne 13. 6. 2023, č. j. 10 Af 2/2023-57. Neshledal důvodnou námitku, že v daném případě nedošlo k omylu celního úřadu při vrácení cla ve smyslu čl. 116 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013 ze dne 9. 10. 2013, kterým se stanoví celní kodex Unie (dále jen „celní kodex“). Soud konstatoval, že čl. 116 celního kodexu dopadá obecně na situace, kdy byl celní dluh neoprávněně vrácen, což se stalo právě v projednávaném případě. Ochranu právní jistoty dotčených subjektů poskytuje promlčecí lhůta v délce tří let ode dne vzniku celního dluhu. Dodržení této lhůty žalovaný podrobně odůvodnil a stěžovatelka tento závěr nezpochybnila.

[6] Stěžovatelka podala proti rozsudku městského soudu kasační stížnost. Nejvyšší správní soud při posuzování stěžovatelčiných námitek (ve věci vedené pod sp. zn. 9 Afs 197/2023) dospěl k závěru, že judikatura Soudního dvora Evropské unie (dále jen „SDEU“) neposkytuje odpověď na to, jakým způsobem vyložit pojem „omyl“ ve smyslu článku 116 odst. 7 celního kodexu. Přerušil proto řízení a položil SDEU předběžnou otázku. SDEU v této věci vydal rozsudek ze dne 30. 4. 2025, *Celní jednatelství Zelinka s. r. o.*, C-330/24, v němž dospěl k závěru, že pod pojem omyl je nezbytné zařadit i situace, kdy celní orgány vědomě provedly sazební zařazení, které se následně ukázalo nesprávným. SDEU se v citovaném rozsudku vypořádal rovněž se stěžovatelčinými námitkami porušení právní jistoty a zásady legitimního očekávání. Nejvyšší správní soud, vázaný výkladem unijního práva podaným SDEU, rozsudkem ze dne 28. 5. 2025, č. j. 9 Afs 197/23-51, kasační stížnost stěžovatelky zamítl, neboť závěry SDEU beze vší pochybnosti potvrdily, že výklad pojmu omyl zastávaný městským soudem je správný a že celní orgány nepostupovaly v rozporu se zákonem, pokud stěžovatelce obnovily celní dluh.

[7] V nyní posuzované věci se jedná o žádost stěžovatelky ze dne 31. 3. 2022 o vrácení cla v celkem 48 případech propuštění výrobků AXIS řady S do volného režimu v období od 1. 10. 2019 do 4. 1. 2021. V žádosti stěžovatelka poukázala na to, že rozhodnutími o vrácení cla z roku 2019 celní úřad na základě řádného dokazování zařadil zboží do podpoložky 8517 62 00. Byť byla rozhodnutí o vrácení cla ve výsledku chybná, založila podle stěžovatelky ustálenou správní praxi o zařazení výrobků AXIS řady S do podpoložky 8517 62 00 a vzbudila v ní dobrou víru v toto sazební zařazení. Tato dobrá víra mohla být přerušena teprve vydáním prováděcího nařízení, nebo vydáním závazné informace o sazebním zařazení č. CZBTI34/080864/2019-580000-0.

pokračování

[8] Správní orgán I. stupně žádost stěžovatelky o vrácení cla rozhodnutím ze dne 16. 12. 2022, č. j. 613531-7/2022-510000-11, zamítl. Připustil, že se rozhodnutími o vrácení cla z roku 2019 dopustil chyby v sazebním zařazení. Stěžovatelka ale tuto chybu vzhledem ke genezi celého případu mohla a měla zjistit. Nemohla být ani v dobré víře, protože prokazatelně protizákonná praxe nemůže dobrou víru založit.

[9] Stěžovatelka podala proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně odvolání. Žalovaný rozhodnutím ze dne 16. 8. 2023, č. j. 8607-8/2023-900000-314 (dále jen „napadené rozhodnutí“) upřesnil výrok prvostupňového rozhodnutí co do použité právní úpravy; ve zbývajících částech odvolání zamítl. Žalovaný se ztotožnil s názorem celního úřadu, že rozhodnutí o vrácení cla z roku 2019 byla chybná ve smyslu čl. 119 celního kodexu. Tím, že celní úřad vydal všechna rozhodnutí o vrácení krátce po sobě, nemohla být stěžovatelka udržována v názoru, že se jedná o nějakou ustálenou praxi. Ustálená správní praxe celního zařazení byla založena zprávou o první kontrole, která časově předcházela rozhodnutím o vrácení cla z roku 2019. Dále žalovaný poukázal na to, že správné sazební zařazení plyne z výsledků kontrol po propuštění zboží, což je výjimečný nástroj správce cla, který je co do hloubky získaných zjištění neporovnatelný s řízením o žádosti o vrácení cla. Toho si musela být stěžovatelka dobře vědoma mimo jiné proto, že jako zástupce působila i v kontrolách po propuštění zboží.

[10] Žalovaný přisvědčil celnímu úřadu také v posouzení otázky dobré víry. Doplnil, že Nejvyšší

správní soud spojuje legitimní očekávání s oprávněnou důvěrou v zákonnost a správnost rozhodovací praxe a že je třeba vždy zohlednit okolnosti daného případu. Stěžovatelka v době podání žádosti o vrácení cla v roce 2019 věděla o závěru celního úřadu o sazebním zařazení zboží stejného typu, který vzešel z první kontroly, a nemohla tudíž oprávněně důvěřovat ve správnost nově namítaného sazebního zařazení.

[11] Stěžovatelka podala proti napadenému rozhodnutí žalobu u městského soudu, který ji v záhlaví uvedeným rozsudkem zamítl.

[12] **Městský soud** zdůraznil, že dle čl. 116 odst. 1 písm. c) ve spojení s čl. 119 odst. 1 celního kodexu vede chybné vyměření cla příslušnými orgány k prominutí či vrácení cla pouze za současného splnění tří podmínek: 1) clo nebylo vybráno následkem aktivní chyby ze strany příslušných orgánů; 2) tuto chybu nemohl dlužník cla přiměřeným způsobem zjistit; 3) dlužník jednal v dobré víře.

[13] Zatímco splnění první podmínky je mezi stranami nesporné, mezi účastníky řízení zůstává spor o naplnění druhé podmínky, tedy že stěžovatelka nemohla chybu přiměřeným způsobem zjistit. K argumentaci stěžovatelky, že rozhodnutí o vrácení cla z roku 2019 podle ní založila ustálenou správní praxi spočívající v zařazování výrobků typu AXIS řady S do kódu 8517 33, soud uvedl, že právo chrání takové jednání, které osoba učiní v důvěře v text právní normy, a také v důvěře v trvalý výklad daného právního předpisu ze strany orgánů veřejné moci.

[14] Městský soud vysvětlil, že do 15. 4. 2021, kdy nabylo účinnosti prováděcí nařízení Evropské komise, nepanovala shoda v rozhodovací praxi tuzemských celních orgánů ohledně sazebního zařazování výrobků typu AXIS řady S; neexistovala zde tedy žádná

ustálená praxe. Rozhodovací praxe tuzemských celních orgánů nicméně ve spojení s danými výrobky zřetelně inklinovala k sazebnímu kódu 8521. Také sama stěžovatelka pod tento kód, jenž byl následně aprobován prováděcím nařízením, zboží ve 48 celních prohlášeních zařadila.

[15] Soud uzavřel, že rozhodnutí o vrácení cla z roku 2019 nemohla stěžovatelku udržovat v mylném přesvědčení o správnosti sazebního zařazení zboží do kódu 8517, ani nemohla založit její legitimní očekávání (či dobrou víru) o správnosti takového sazebního zařazení, jež by vycházelo z ustálené správní praxe celních orgánů. Naopak, celní orgány v případě stěžovatelky prováděly sazební zařazení zboží dlouhodobě souladně s právními předpisy a devět chybných rozhodnutí o vrácení cla z roku 2019 představovalo v tomto směru jednorázový excus z jinak konzistentní praxe. Jakožto profesionál v oboru si stěžovatelka rovněž musela být vědoma toho, že výsledek kontroly po propuštění zboží má s ohledem na charakter řízení mnohem větší vypovídací hodnotu než výsledek řízení o její žádosti o vrácení cla.

[16] V **kasační stížnosti** stěžovatelka městskému soudu vytýká nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení (§ 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[17] Stěžovatelka má za to, že městský soud nesprávně posoudil právní otázku, zda byly naplněny důvody pro vrácení cla dle čl. 116 odst. 1 písm. c) ve spojení s čl. 119 odst. 1 celního kodexu. Podle názoru stěžovatelky totiž bylo v předcházejícím řízení prokázáno, že byly splněny veškeré podmínky pro to, aby jí bylo celními orgány clo vráceno. Stěžovatelka trvá na tom, že nemohla aktivní chybu celních orgánů přiměřeným způsobem zjistit. Opakuje, že to, že je odborníkem na celní problematiku, jí nemůže být k tíži, přičemž opětovně odkazuje na závěry Nejvyššího správního soudu vyplývající z rozsudku č. j. 2 Afs 338/2019-37, které však městský soud nesprávně a nepřiléhavě interpretoval. Celkem 9 rozhodnutí celních orgánů bylo dle ní s to založit ustálenou správní praxi, takový závěr je i v souladu s rozhodnutím Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 7. 2009, č. j. 6 Ads 88/2006-132. Stěžovatelčina objektivní dobrá víra vycházela rovněž ze závazných informací o sazebním zařazení zboží vydaných Celním úřadem pro Olomoucký kraj (dále jen „ZISZ“), které, byť byly vydány na žádost odlišného subjektu, zakládají ustálenou správní praxi, dobrou víru a legitimní očekávání i ve vztahu ke stěžovateli. Pokud podle ustálené judikatury může vyvolat dobrou víru a legitimní očekávání i nezávazné stanovisko celních orgánů k sazebnímu zařazení zboží či dokonce nezákonná praxe, pak *a minori ad maius* musí založit dobrou víru a legitimní očekávání závazná informace o sazebním zařazení zboží.

[18] S ohledem na uvedené stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

[19] Žalovaný ve **vyjádření ke kasační stížnosti** navrhl, aby ji Nejvyšší správní soud zamítl, neboť se plně ztotožňuje s právním posouzením věci, které provedl městský soud. Žalovaný stále zastává stanovisko, že stěžovatelka byla schopna přiměřeným způsobem zjistit chybu celního úřadu a že nejednala v dobré víře. Při posouzení důvodnosti žádosti o vrácení cla vycházel žalovaný z kritérií nastíněných SDEU v rozsudku ze dne 18. 10. 2007, *Agrover Srl*

pokračování

proti Agenzia Dogane Circonscrizione Doganale di Genova, C-173/06, z nichž výslovně vyplývá, že profesní zkušenosti dotčených subjektů představují okolnost, kterou je vhodné zohlednit při posuzování zjistitelnosti chyby příslušných orgánů. Brojí-li stěžovatelka stále proti zohlednění její profesní zkušenosti odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 1. 2021, č. j. 2 Afs 338/2019-37, pak k tomu žalovaný v souladu s městským soudem dodává, že se jedná o rozsudek z oblasti správního práva trestního, které je ovládáno jinými principy a zásadami než řízení o žádosti o vrácení cla. Pokud stěžovatelka v kasační stížnosti tvrdí, že citovaný rozsudek je městským soudem interpretován nesprávně a nepřiléhavě, měla vysvětlit, v čem tyto interpretační vady spatřuje. Žalovaný shrnuje, že profesní zkušenost stěžovatelky představuje okolnost, která zcela jistě má vliv na schopnost odhalit pochybení celních orgánů. Je důvodné předpokládat, že subjekt vystupující jako profesionální zástupce v celních řízeních bude znát postupů celních orgánů a bude se orientovat v problematice sazebního zařazení zboží. Je-li stěžovatelka přesvědčena, že devět rozhodnutí o vrácení cla bylo s to založit ustálenou praxi, pak žalovaný plně odkazuje na odůvodnění městského soudu a správních orgánů, s tím, že námitky stěžovatelky zůstaly v rovině pouhého konstatování, nikoliv polemiky. Dle žalovaného městský soud také zcela správně vyložil, že stěžovatelka nebyla v dobré víře a že pojem dobré víry užívala v tzv. subjektivním smyslu, tj. jako svou „oprávněnou důvěru“ ve správnost chybných rozhodnutí o vrácení cla. V projednávané věci neexistovala ustálená rozhodovací praxe ani setrvalý a dlouhodobější výklad sazebního zařazení výrobků AXIS S. Chybná rozhodnutí celního úřadu neměla potenciál ustálenou rozhodovací praxi založit, a to ani při zohlednění závazných informací o sazebním zařazení zboží, na které stěžovatelka odkazuje.

[20] Stěžovatelka **replikou** zareagovala na vyjádření žalovaného ke kasační stížnosti. Trvá na svém stanovisku, že chybu celního úřadu nemohla přiměřeným způsobem zjistit, a dále, že jednala v dobré víře. Co se týká žalovaným citovaného rozhodnutí SDEU, podle stěžovatelky z něj vyplývá pouze to, že je vhodné profesní zkušenosti dotčeného subjektu zohlednit, nikoliv však to, že by existence těchto profesních zkušeností dotčeného subjektu měla snad sama o sobě zakládat zjistitelnost chyby celního orgánu. Naopak i žalovaným citovaná část rozhodnutí hovoří rovněž i o povaze chyby (ve vztahu ke komplexnosti a časovému období, po které orgány ve své chybě setrvaly) a o řádné péči. Případ stěžovatelky přitom není jednoznačný a celní orgány ve své chybě setrvaly po dlouhou dobu. Ustálená a dlouhodobá praxe celních orgánů je kromě stěžovatelkou namítaných rozhodnutí znatelná rovněž z konkurenční ZISZ CZBTI40/034661/2019-580000-04/01 ze dne 15. dubna 2019, která platila 3 roky a po celou tuto dobu byla veřejně přístupná v systému celní správy. Stěžovatelce není jasné, co víc by měla činit pro to, aby v očích žalovaného vynaložila řádnou péči. Nemůže znemožňovat dobrou víru stěžovatelky, pokud se skuteností, že mezi celními orgány nepanuje o sazebním zařazení zboží shoda, byla stěžovatelka vyrozuměna až poté, co sama podala žádost o vlastní ZISZ. Závěrem se stěžovatelka ohrazuje proti tvrzení žalovaného, že závěry vyplývající z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. ledna 2021, č. j. 2 Afs 338/2019-37, nejsou aplikovatelné pro případ stěžovatelky. Stěžovatelka má naopak za to, že tyto závěry nemají dopad pouze do správního trestání, ale jsou bez dalšího aplikovatelné i pro jiná právní odvětví, a to včetně práva celního a daňového.

[21] **Nejvyšší správní soud** přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku městského soudu (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána oprávněnou osobou,

neboť stěžovatelka byla účastnicí řízení, z něhož napadený rozsudek městského soudu vzešel (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupená advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Poté přezkoumal napadený rozsudek městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil při tom, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k následujícímu závěru.

[22] Kasační stížnost není důvodná.

[23] Podstatou nyní souzené věci je otázka, zda stěžovatelka byla v dobré víře na základě devíti rozhodnutí o chybném sazebním zařazení zboží do kódu 8517, zda uvedená rozhodnutí založila ustálenou správní praxi v zařazování výrobků typu AXIS řady S do kódu 8517 a zda byl požadavek stěžovatelky na vrácení cla opodstatněný.

[24] Podle čl. 116 odst. 1 písm. c) celního kodexu částky dovozního nebo vývozního cla se vracejí nebo promíjejí z důvodu chyby ze strany příslušných orgánů.

[25] Podle čl. 119 odst. 1 celního kodexu se částka dovozního nebo vývozního cla vrátí nebo promíne, pokud byla v důsledku chyby příslušných orgánů původně oznámená částka odpovídající celnímu dluhu nižší, než je splatná částka, jsou-li splněny tyto podmínky: a) dlužník tuto chybu nemohl přiměřeným způsobem zjistit; a b) dlužník jednal v dobré víře.

[26] Nejvyšší správní soud (NSS) konstatuje, že mezi stranami není spor o tom, že devět rozhodnutí o vrácení cla z roku 2019 představuje chybu celního úřadu, protože původní zařazení výrobků AXIS řady S do podpoložky kombinované nomenklatury 8521 90 00 stěžovatelkou bylo správné. Ostatně, skutečnost, že sazební zařazení zboží, které se následně ukázalo nesprávným, je třeba pokládat za omyl, vyslovil NSS, vázaný výkladem unijního práva podaným SDEU, citovaným rozsudkem ze dne 28. 5. 2025, č. j. 9 Afs 197/23-51 (viz bod 6).

[27] Mezi účastníky řízení je ale veden spor o splnění podmínek vyplývajících z čl. 119 odst. 1 celního kodexu, tedy o to, zda stěžovatelka mohla chybu přiměřeným způsobem zjistit a zda jednala v dobré víře.

[28] Nejvyšší správní soud ve shodě s městským soudem považuje za důležité zdůraznit, že sazební zařazení zboží (výrobky AXIS řady S) nebylo v rámci EU prováděno jednotně, protože Evropská komise přistoupila k provedení sazebního zařazení zboží obdobného do konkrétního zboží kódu, a to přijetím prováděcího nařízení č. 2021/532 ze dne 22. března 2021 o zařazení určitého zboží do kombinované nomenklatury. Nicméně, v posuzované věci je neméně důležité, že celní orgány České republiky sazební zařazení uvedeného zboží pod sazební kód 8521 prováděly dlouhodobě konzistentně, a to ještě před přijetím prováděcího nařízení. Sama stěžovatelka zařadila výrobky AXIS řady S do podpoložky 8521 90 00 s TARIC kódem 90, což vyplývá z celkem 48 celních prohlášení, které jsou součástí správního spisu. Stěžovatelka tedy zboží zařadila správně a zaplatila clo ve správné výši korespondující se zařazením zboží do kódu 8521.

[29] Až následně, dne 28. 8. 2019, stěžovatelka požádala v celkem devíti případech o změnu rozhodnutí v sazebním zařazení zboží do kódu 8517 a vrácení cla. Správní orgán I. stupně stěžovatelce vyhověl a nově zařadil výrobky AXIS řady S v těchto devíti případech do podpoložky 8517 62 00 se sazbou 0 % a zaplacené clo stěžovatelce vrátil.

pokračování

[30] Z odůvodnění rozhodnutí žalovaného dále vyplývá, že ještě před podáním žádosti stěžovatelky o změnu rozhodnutí v sazebním zařazení a vrácení cla v srpnu 2019 proběhla první kontrola (ze tří) po propuštění zboží, kterou provedl Celní úřad pro Jihomoravský kraj. První kontrola byla ukončena zprávou o kontrole po propuštění zboží ze dne 14. 3. 2019, č. j. 42206-5/2019-530000-51, v níž celní úřad uzavřel, že výrobky AXIS řady S, které byly propuštěny do volného režimu v letech 2016–2018, patří do podpoložky 8521 90 00 s TARIC kódem 90. Stěžovatelka se proto před podáním žádosti o vrácení cla nacházela v situaci, kdy jí byly prezentovány dva odlišné názory na základě dvou nesouvisejících řízení, a již proto jí muselo být zřejmé, že jeden z názorů na sazební zařazení zboží musí být zákonitě chybný. Rozhodovací praxe tuzemských celních orgánů přitom ve spojení s předmětnými výrobky zřetelně inklinovala k sazebnímu kódu 8521.

[31] Pro posouzení toho, zda stěžovatelka mohla přiměřeným způsobem zjistit chybu celního úřadu, žalovaný vycházel z judikatury SDEU, podle níž pokud jde o zjistitelný charakter chyby, které se dopustily příslušné celní orgány, tento musí být posuzován s přihlédnutím k povaze chyby, profesní zkušenosti dotčených subjektů a řádné péči, kterou posledně uvedení prokázali. Pokud pak jde o povahu chyby, je třeba ji posoudit s přihlédnutím ke komplexnosti, nebo naopak dostatečně jednoduchému charakteru dotčené právní úpravy a časovému období, po které orgány ve své chybě setrvaly (rozsudek ze dne 3. 3. 2005, *Peter Biegi Nahrungsmittel GmbH a Commonfood Handelsgesellschaft für Agrar-Produkte mbH v. Komise Evropských společenství*, C-499/03).

[32] Nejvyšší správní soud se zcela ztotožňuje s hodnocením městského soudu, který odůvodnění žalovaného aproboval a z něhož se podává, že devět rozhodnutí o vrácení cla bylo vydaných v rozmezí pouhých třinácti dnů (od 20. 9. 2019 do 2. 10. 2019); ani z časového hlediska tak stěžovatelka nemohla být utvrzena o ustálené rozhodovací praxi celních orgánů, která naopak byla již před přijetím prováděcího nařízení konzistentní v zařazení výrobků AXIS řady S do podpoložky 8521 90 00 s TARIC kódem 90. Devět chybných rozhodnutí o vrácení cla z roku 2019 lze proto v tomto smyslu označit za jednorázový excés z praxe tuzemských celních úřadů.

[33] Stěžovatelka závěry žalovaného, resp. městského soudu, stran posouzení uvedených kritérií rozporovala pouze v části týkající se hodnocení jejích profesních zkušeností. Stěžovatelka je od roku 2016 nepřímou zástupkyní různých společností v celních řízeních, které dovážejí do České republiky rozličné druhy jednotek audiovizuálních zabezpečovacích a dozorovacích systémů. Z toho důvodu bylo dle městského soudu správné, pokud na stěžovatelku coby profesionálního zástupce v celních řízeních byl kladen předpoklad určité orientace v celních řízeních, na základě které měla být schopna odhalit nesoulad v rozhodovací praxi celních úřadů a vyvodit z ní adekvátní důsledky. Dokázala tak porovnat výsledek kontroly po propuštění zboží a řízení o žádosti, když obě tato řízení se značně liší co do možnosti zásahu do materiální sféry deklaranta. Zatímco kontrola po propuštění zboží je zahajována z moci úřední a jedná se o výjimečný nástroj správce cla, kterým posuzuje správnost a zákonnost počínání deklarantů, řízení o žádosti je naproti tomu řízením dispozičním, které není co do hloubky získaných zjištění možné stavět na roveň kontrole po propuštění zboží.

[34] Vzhledem ke svému postavení pak stěžovatelka mohla a měla dle městského soudu vědět, že v případě, že má sama pochybnosti o správném použití ustanovení, jejichž

nedodržení může vést ke vzniku celního dluhu, se má informovat a opatřit si veškerá možná vysvětlení k ověření toho, zda jsou tyto pochybnosti opodstatněné (viz bod 43 odůvodnění rozsudku). Odkazuje-li stěžovatelka v této souvislosti na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 1. 2021, č. j. 2 Afs 338/2019-37, s tím, že citovaný rozsudek je městským soudem interpretován nesprávně a nepřiléhavě, pak s ní zdejší soud nemůže souhlasit. Městský soud stěžovatelce vysvětlil, že uvedený rozsudek se zabýval podmínkami liberace z odpovědnosti za přestupek spočívající v uvedení nepřesných informací v celním prohlášení; deklarant použil pro sazební zařazení zboží zbožíový kód, který pro toto zboží předem chybně stanovil odborný útvar celní správy v nezávazných vyjádřeních o sazebním zařazení zboží. I v citovaném rozsudku však Nejvyšší správní soud zdůraznil, že za situace, kdy celní úřad v rámci závazné informace zařadil totožné zboží do jiné kategorie celní nomenklatury, než jak to učinil celní úřad v nezávazném vyjádření, pak by si musel být deklarant tohoto rozporu vědom a na něj reagovat. Jinými slovy, deklarant nemůže být v dobré víře, existuje-li zavedená správní praxe a ojedinělé stanovisko celního úřadu předkládá zcela odlišný názor na sazební zařazení zboží.

[35] Namítá-li stěžovatelka, že případ stěžovatelky není jednoznačný a celní orgány ve své chybě setrvaly po delší dobu (což dovozuje z platnosti ZISZ ze dne 15. dubna 2019), pak je nutné zdůraznit, že celní úřad nebyl v této věci nikterak vázán předchozím stanoviskem jiného celního úřadu. Obdobného zacházení se může účastník řízení dovolávat pouze tehdy, byl-li tento předchozí postup v souladu se zákonem (viz rozsudek NSS ze dne 13. 8. 2009, č. j. 7 As 43/2009-52). Pokud správní orgán na základě racionálních a přezkoumatelných důvodů dojde k závěru, že jeho dosavadní praxe v některém ohledu neodpovídala (či neodpovídala zcela) odborným hlediskům, je oprávněn tuto praxi do budoucna změnit; tato změna se ovšem musí týkat všech případů, jež mají shodnou či obdobnou povahu. Uvedené nastalo též ve věci stěžovatelky. Celní úřad provedl na základě žádosti stěžovatelky sazební zařazení, které se následně ukázalo nesprávným, což úřad posléze napravil a vydal rozhodnutí, kterým správně zařadil výrobky AXIS S do podpoložky 8521 90 00 - v souladu s převažující praxí a prováděcím nařízením. Stěžovatelka se proto nemůže domáhat toho, aby správní orgán nadále dodržoval svoji dřívější nezákonnou praxi.

[36] S uvedeným úzce souvisí i námitka legitimního očekávání. Nejvyšší správní soud uznal vynutitelnou vázanost správního orgánu správní praxí, která spočívá v ustálené, jednotné a dlouhodobé činnosti (příp. i nečinnosti) orgánů veřejné správy, opakovaně potvrzující určitý výklad a použití právních předpisů, neboť taková praxe na straně adresátů veřejné správy zakládá legitimní očekávání, že v ní správní orgány budou pokračovat (usnesení rozšířeného senátu ze dne 21. 7. 2009, č. j. 6 Ads 88/2006-132, č. 1915/2009 Sb. NSS). Taková praxe však v případě rozhodnutí o vrácení cla zdaleka nenastala.

[37] V kontextu shora uvedeného Nejvyšší správní soud uzavírá, že pro posouzení možnosti stěžovatelky zjistit pochybení celního úřadu a pro posouzení její dobré víry v existenci nároku na přiznání celní úlevy je rozhodný právě ten údaj, který sama uvedla v původním celním prohlášení před žádostí o změnu rozhodnutí v sazebním zařazení zboží (viz bod 33 tohoto rozsudku).

[38] Nejvyšší správní soud neshledal žádný důvod, pro který by měl rozsudek městského soudu zrušit. Městský soud se věcí stěžovatelky řádně zabýval, přezkoumatelným způsobem se vypořádal s relevantními žalobními námitkami, přitom nikterak nevybočil ze zákona ani

pokračování

z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu. Kasační stížnost proto ze shora uvedených důvodů podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

[39] O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovanému, jemuž by dle pravidla úspěchu ve věci náhrada nákladů řízení náležela, žádné náklady nad rámec jeho běžné správní činnosti nevznikly; proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 30. června 2025

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu